

Hoe denkt Oegstgeest over vuurwerk?

Rapportage digitaal burgerpanel oktober 2024

Inhoudsopgave

1. Toelichting onderzoek
2. Zelf vuurwerk afsteken
3. Afgelopen jaarwisseling
4. Ervaren overlast
5. Houding tegenover vuurwerk
6. Alternatieve vieringen en evenementen
7. Redenen om te stoppen of minderen
8. Tot slot

Toelichting onderzoek

Inleiding

Al jaren is er een maatschappelijke discussie over het afsteken van vuurwerk. De een vindt het een traditie die in stand moet worden gehouden. De ander vindt dat vuurwerk verboden moet worden vanwege de overlast en risico's voor mens, dier en milieu. In sommige gemeenten geldt een vuurwerkverbod. In de gemeente Oegstgeest is hier geen sprake van, maar is het wel een belangrijk onderwerp van gesprek. De gemeente wil daarom weten hoe inwoners denken over het afsteken van vuurwerk en of zij overlast ervaren. Daarnaast is de gemeente benieuwd wat inwoners vinden van alternatieve vieringen en evenementen om het nieuwe jaar in te luiden.

In oktober 2024 is daarom een vragenlijst uitgezet onder de leden van het burgerpanel van Oegstgeest. In deze rapportage staan de uitkomsten van dit onderzoek.

Burgerpanel Oegstgeest

Het burgerpanel is in het leven geroepen om de mening te peilen van de bevolking van Oegstgeest. Enkele keren per jaar worden de panelleden uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen over uiteenlopende onderwerpen. Het panel bestaat uit 400 inwoners van 18 jaar en ouder.

Bij de oprichting is gestreefd naar een zo representatief mogelijk panel. Het panel is samengesteld op basis van een willekeurig gekozen steekproef en vormt een goede afspiegeling van de bevolking van 18 jaar en ouder als wordt gekeken naar de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en woonwijk.

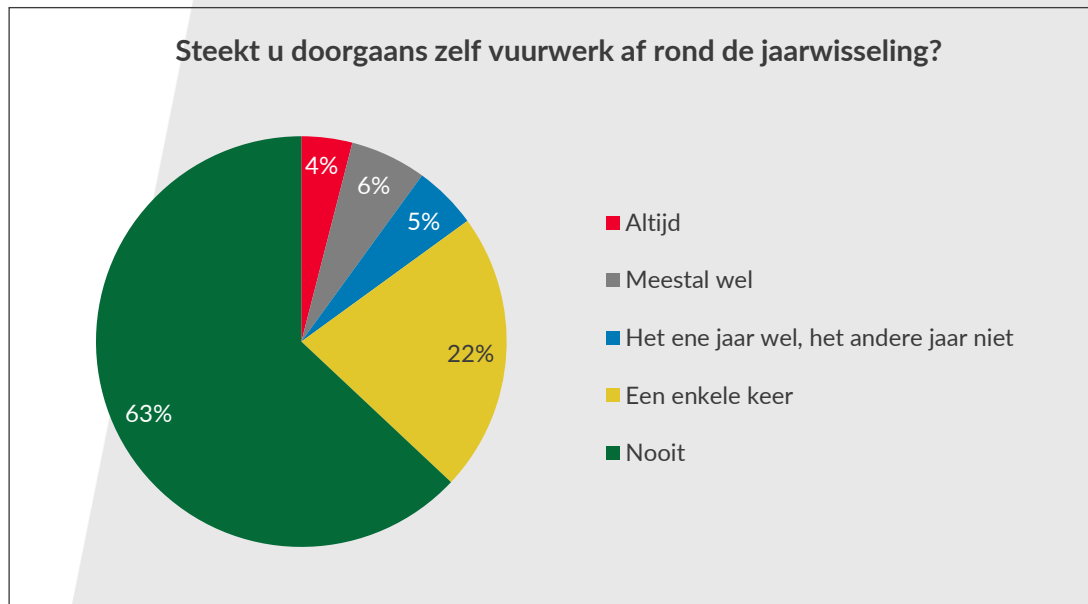
Respons & representativiteit

De vragenlijst is door 244 respondenten ingevuld. Doordat de respons hoog is en doordat de methode op zichzelf (de manier waarop het panel is samengesteld) betrouwbaar is, kunnen er betrouwbare uitkomsten worden gepresenteerd en mogen we er van uitgaan dat de resultaten een goede indicatie zijn van hoe inwoners in Oegstgeest over dit onderwerp denken. Uiteraard -zoals met alle onderzoeken- mag er nooit van uitgegaan worden dat dit de mening is van alle Oegstgeestenaars en kan de mening per groep ook wel verschillen. Daarom is het belangrijk om het in samenhang met andere onderzoeken of rapporten te bekijken.

Zelf vuurwerk afsteken

Bijna twee op de drie respondenten (63%) steekt doorgaans geen vuurwerk af rond de jaarwisseling.

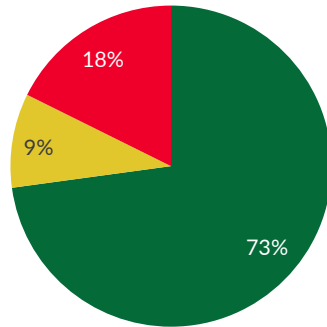
De rest van de respondenten steekt wel vuurwerk af. Een relatief klein deel doet dit altijd (4%), meestal (6%) of afwisselend wel of niet (5%). Iets minder dan een kwart (22%) steekt een enkele keer vuurwerk af.

Afgelopen jaarwisseling

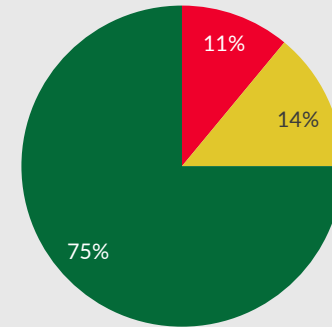
Aan de respondenten is gevraagd hoe zij de afgelopen jaarwisseling (2023-2024) hebben doorgebracht. Bijna driekwart (73%) van de respondenten vierde de afgelopen jaarwisseling in Oegstgeest. Het merendeel (75%) stak toen zelf geen vuurwerk af. Eén op de tien respondenten (11%) deed dit wel of was met kennissen, vrienden of familie die wel vuurwerk afstaken (14%).

Waar heeft u de afgelopen jaarwisseling doorgebracht?

■ In Oegstgeest ■ Deels in en deels buiten Oegstgeest ■ Buiten Oegstgeest

Heeft u de afgelopen jaarwisseling zelf vuurwerk afgestoken?

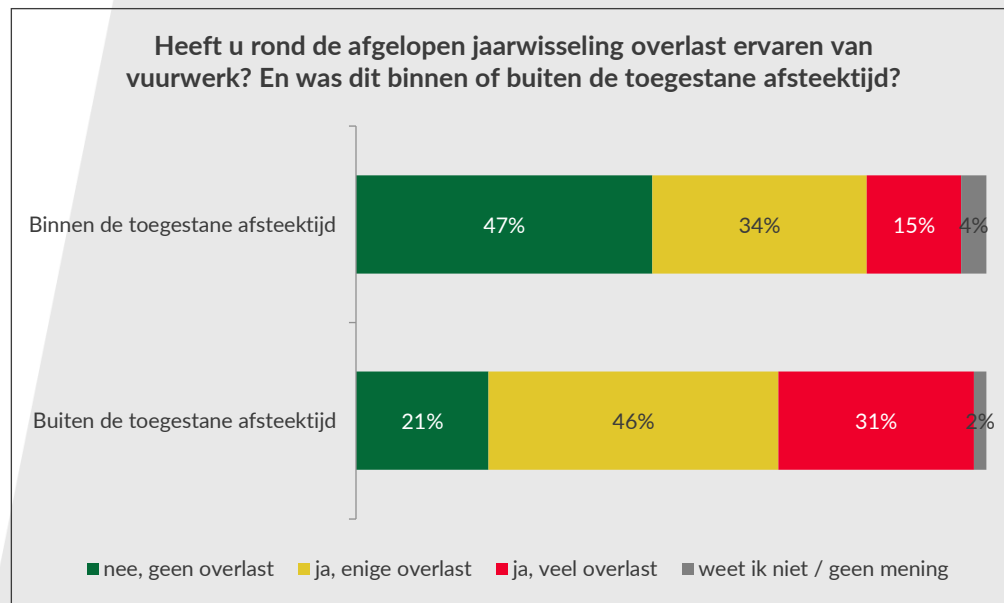
■ Ja ■ Nee, maar kennissen, vrienden of familie waar ik mee was wel ■ Nee

Ervaren overlast

In totaal heeft 79% van de respondenten tijdens de afgelopen jaarwisseling overlast ervaren. Binnen de toegestane afsteektijd werd minder overlast ervaren dan buiten de toegestane afsteektijd (tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur).

Binnen de toegestane afsteektijd heeft de helft van de respondenten overlast ervaren (34% enige overlast, 15% veel overlast). De andere helft (47%) heeft geen overlast ervaren of weet het niet (4%).

Buiten de toegestane afsteektijd werd door ruim driekwart van de respondenten overlast ervaren (46% enige overlast, 31% veel overlast). De rest heeft geen overlast ervaren (21%) of weet het niet (2%).

Ervaren overlast

Aan de respondenten die de afgelopen jaarwisseling binnen of buiten de toegestane afsteektijden overlast hebben ervaren (79%, n=190) is gevraagd wat voor overlast dit was. De respondenten konden meerdere antwoorden aankruisen.

Veruit de meest genoemde vorm van overlast is harde knallen (93%), gevolgd door vuurwerkrestanten op straat (61%), gestreste huisdieren (33%), vuurwerkrestanten in tuin of op balkon (25%) en stankoverlast (25%). Van de respondenten heeft 6% een andere vorm van overlast ervaren. Hierbij werden onder meer genoemd: angst voor vuurwerk, benauwdheid door rook en slaapproblemen van kinderen door knallen.

Houding tegenover vuurwerk

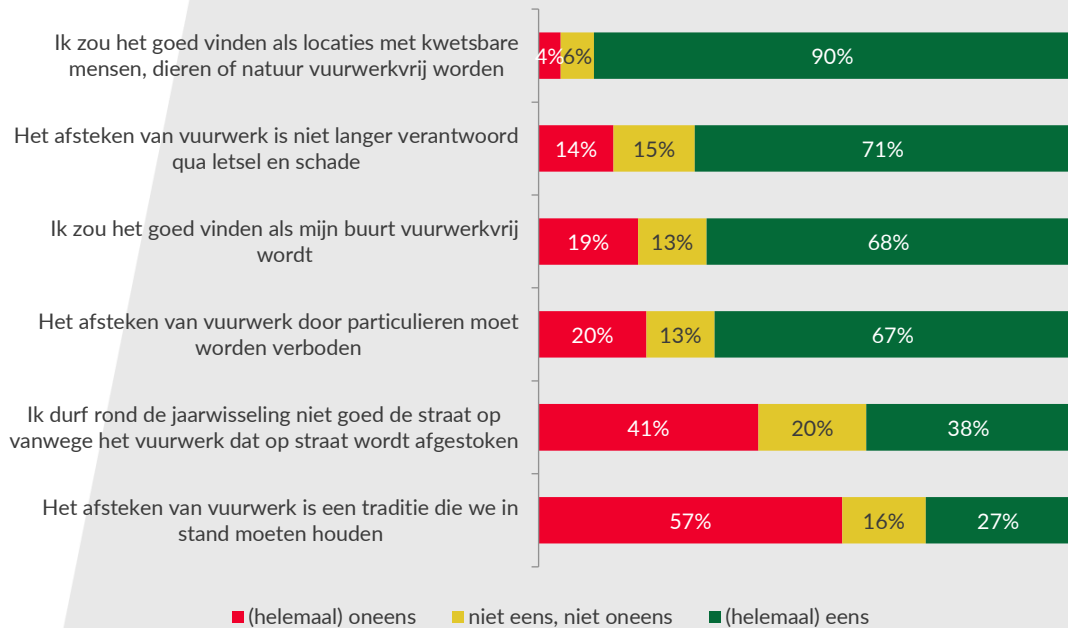
De houding van respondenten ten opzichte van vuurwerk en een eventueel vuurwerkverbod is inzichtelijk gemaakt door middel van stellingen.

Een ruime meerderheid van de respondenten (90%) vindt dat locaties met kwetsbare mensen, dieren of natuur vuurwerkvrij moeten worden. Twee derde (68%) zou het goed vinden als de eigen buurt vuurwerk vrij wordt en eveneens twee derde (67%) vindt dat het afsteken van vuurwerk door particulieren helemaal verboden moet worden.

Eén op de vijf respondenten (19%) wil niet dat de eigen buurt vuurwerkvrij wordt of dat vuurwerk door particulieren helemaal verboden moet worden (20%). Een iets grotere groep (25%) vindt dat het afsteken van vuurwerk een traditie is die in stand moet worden gehouden.

Bijna twee op de vijf respondenten (38%) durft rond de jaarwisseling de straat niet goed vanwege vuurwerk. Een vrijwel even grote groep (41%) durft dit wel.

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

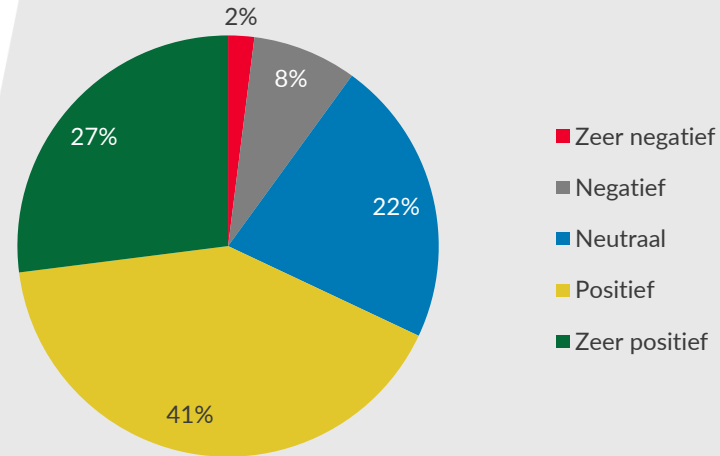

Alternatieve vieringen en evenementen

In steeds meer gemeenten worden vieringen of evenementen georganiseerd om het nieuwe jaar in te luiden als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk. Voorbeelden hiervan zijn een centrale vuurwerkshow, een gezamenlijk aftelmoment of een feest. Aan de respondenten is gevraagd hoe zij tegenover dit soort vieringen en evenementen staan.

Twee derde van de respondenten (68%) is (zeer) positief over alternatieve vieringen en evenementen. De rest is neutraal (22%), negatief (8%) of zeer negatief (2%).

Hoe staat u tegenover vieringen of evenementen om het nieuwe jaar in te luiden als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk?

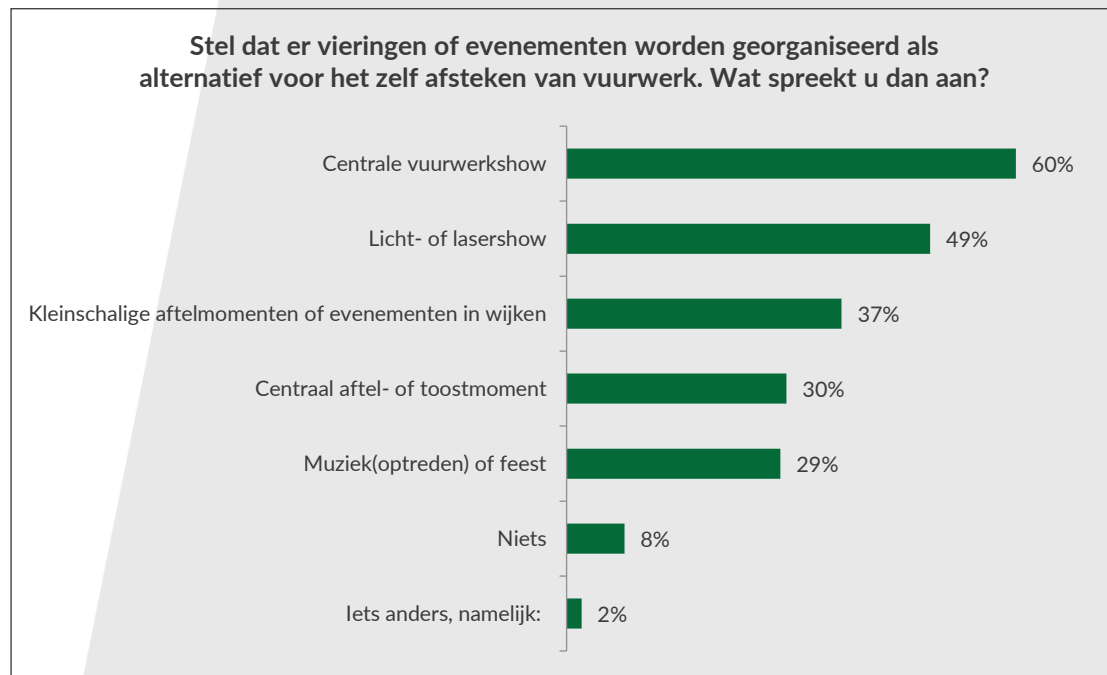

Alternatieve vieringen en evenementen

Aan respondenten is ook gevraagd wat voor soort alternatieve vieringen en evenementen hen aanspreekt. Hierbij konden ze meerdere antwoorden aankruisen.

Een centrale vuurwerkshow (60%) en een licht- of lasershow (49%) werd het vaakst genoemd door respondenten. Evenementen op wijkniveau sprak 37% van de respondenten aan, gevolgd door een centraal aftel- of toostmoment (30%) en een muziekoptreden of feest (29%). Enkele respondenten (2%) deden een alternatief voorstel. Hierbij werd onder meer genoemd een aangewezen plek in de wijk waar eigen vuurwerk mag worden afgestoken.

Van de respondenten vond 8% deze vieringen en evenementen allemaal niet aansprekend.

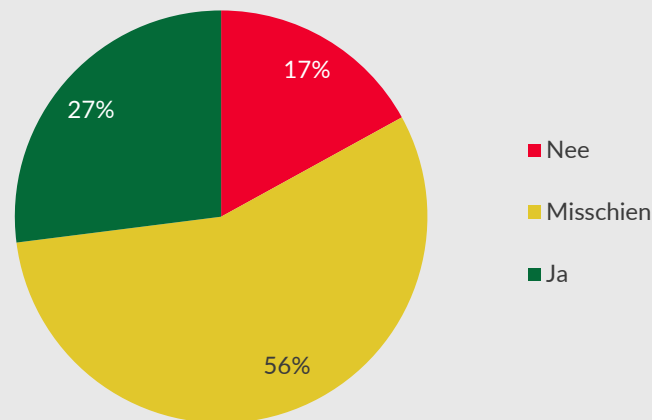

Alternatieve vieringen en evenementen

Op de vraag of respondenten zelf alternatieve vieringen of evenementen zouden bezoeken zijn de antwoorden verdeeld.

Iets meer dan een kwart (28%) zou dit wel doen en meer dan de helft (56%) misschien. De rest van de respondenten (17%) zou zelf geen vieringen of evenementen bezoeken als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk.

Zou u dit soort vieringen of evenementen zelf bezoeken?

Redenen om te stoppen of minderen

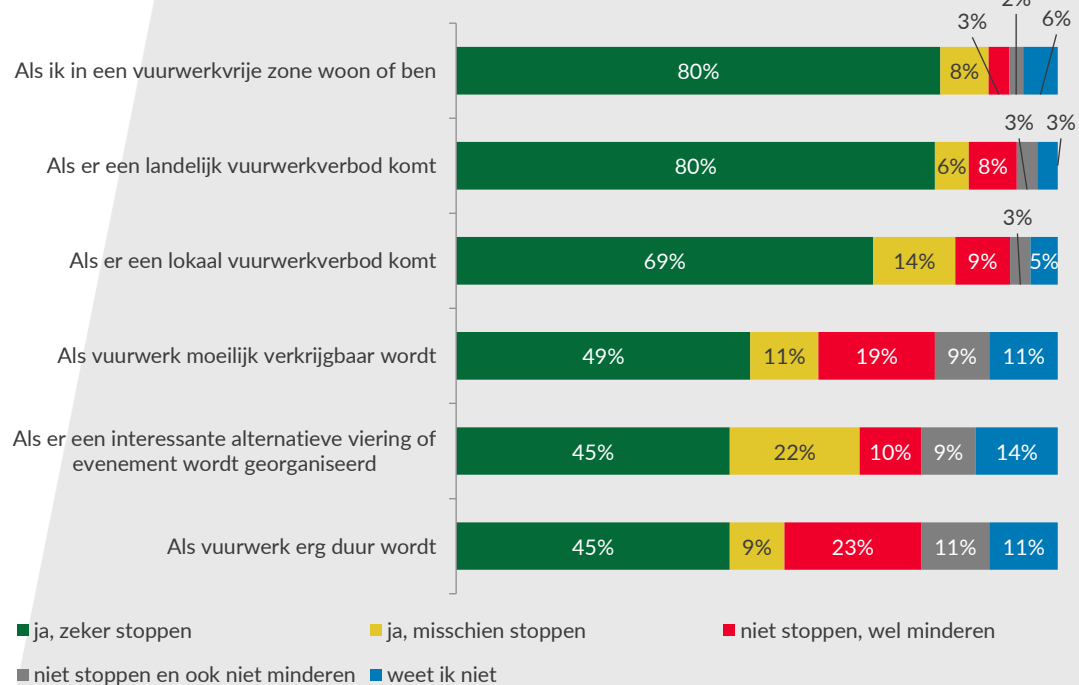
Aan de respondenten die bij vraag 1 hadden aangegeven een enkele keer of vaker vuurwerk af te steken (37%, n=88) is gevraagd of zij in een aantal situaties zouden stoppen met vuurwerk afsteken.

Wat opvalt is dat voor een relatief groot deel van deze groep respondenten (afhankelijk van de reden, tussen de 45% en 80%) deze situaties een reden zouden zijn om te stoppen met het afsteken van vuurwerk. Belangrijke redenen om te stoppen zijn wonen in een vuurwerkvrije zone (80%), een landelijk vuurwerkverbod (80%) en een lokaal vuurwerkverbod (69%).

Belangrijke redenen om te minderen met het afsteken van vuurwerk is als vuurwerk duur wordt (23%) of moeilijk verkrijgbaar (19%).

Voor een relatief klein deel van deze groep respondenten (afhankelijk van de reden, tussen de 2% en 11%) zijn deze situaties geen reden om te stoppen of minderen met het afsteken van vuurwerk.

Zou u in de volgende situaties stoppen met zelf vuurwerk afsteken?
(% van respondenten die een enkele keer of vaker vuurwerk afsteken)

Tot slot

Tot slot kregen respondententen via een open vraag nog de mogelijkheid een afsluitende opmerking te maken over het onderwerp vuurwerk. Ongeveer een derde van de respondententen heeft hier een opmerking geplaatst. Onderwerpen die veelvuldig aan bod kwamen in de antwoorden zijn: de negatieve impact van vuurwerk op het milieu, gevaar en overlast van illegaal en/of zwaar (knal)vuurwerk, de wens voor alternatieve evenementen en de wens voor van het behoud van vuurwerk vanwege de traditie. Hieronder staan enkele voorbeelden van de reacties per onderwerp. De complete set antwoorden is bij de gemeente Oegstgeest bekend.

Impact op het milieu

Ik vind naast letsel en schade, ook de enorme belasting van het milieu door vuurwerk niet meer kunnen in deze tijd.

Vuurwerk verspreidt fijn stof en zware metalen. Daar is ten onrechte weinig aandacht voor.

In deze tijd van luchtverontreiniging is het bizar dat het vrijwillig van rotzooi de lucht in knallen een verouderde traditie.

Gevaar illegaal vuurwerk

Legaal vuurwerk prima, maar hele haar door illegaal knalvuurwerk zou wat mij betreft veel meer beboet mogen worden.

Volgens mij is het illegaal vuurwerk een probleem, dat zou aangepakt moeten worden.

Je zou kunnen denk over het verbieden van knalvuurwerk en alleen veilig siervuurwerk kunnen toestaan

Alternatieve evenementen

Groot voorstander van centrale vuurwerkshow voor/door de gemeente.

Oud en nieuw moet een feest zijn. Hoe mooi is het om een groot evenement of festival te organiseren.

Kleinschalige en beperkt aantal vuurwerken op pleinen en niet op straat (voor ieder zijn deur) is volgens mij een mogelijke oplossing.

Traditie van vuurwerk

Laten we de traditie hoog houden en gewoon vuurwerk blijven afsteken tijdens de jaarwisseling, dit is al sinds jaar en dag zo.

Gun mensen 1 keer per jaar nou gewoon een mooie jaarwisseling met vuurwerk. Centrale vuurwerkshow stopt toch illegaal vuurwerk niet.

Het zou jammer zijn als deze traditie, in welke hoedanigheid dan ook zal worden ontnomen.